

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 384

van **LIONEL BAJART**

datum: 25 februari 2015

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Ondernemingen in moeilijkheden - Bescherming tewerkstelling

De Vlaamse Regering heeft in haar instrumentarium verschillende mogelijkheden om de creatie van arbeidsplaatsen aan te moedigen, of zelfs rechtstreeks te stimuleren. Op 14 november 2008 besliste de toenmalige Vlaamse Regering ook het vertrouwen van ondernemingen, werknemers en burgers te herstellen, onder de noemer van het Vlaams relanceplan "Herstel het vertrouwen", om sterker uit de financiële crisis te komen. Concreet ging dit over:

- de versterking van de kredietverstrekking aan bedrijven,
- de versterking van het activerend arbeidsmarktbeleid, en
- het versnellen en versterken van publieke en private investeringen.

Omdat de economische crisis ook bij gezonde bedrijven voor problemen zorgde in verband met kredietverlening, werden bestaande en nieuwe instrumenten in stelling gebracht om ondernemingen te ondersteunen, recht te trekken of een doorstart te laten nemen. Op die manier werd beoogd het economische weefsel van Vlaanderen en de bestaande arbeidsplaatsen te vrijwaren van de gevolgen van de crisis.

De vraag rijst welke van de instrumenten de Vlaamse overheid kan inzetten om tewerkstelling te beschermen wanneer een bestaande onderneming in moeilijker vaarwater terecht komt en er (o.a. financiële) steun nodig is om de onderneming recht te trekken of een nieuwe start te laten nemen (in het licht van o.a. Europese wetgeving omtrent staatssteun).

1. Welke instrumenten kan de Vlaamse overheid inzetten om tewerkstelling bij een bestaande onderneming in moeilijkheden te beschermen?
2. Welke vorm kan de steun van de Vlaamse overheid aannemen (bijvoorbeeld: waarborgen, leningen, het verschaffen van risicokapitaal, operationele hulp om een herstructurering of herpositionering van de onderneming te begeleiden,...)?
3. Welke voorwaarden zijn verbonden aan de verschillende vormen van steun en welke combinaties zijn al dan niet mogelijk tussen de verschillende vormen?
4. Hoeveel van dergelijke dossiers, met andere woorden het recht trekken of begeleiden naar een doorstart, werden sinds 2009 behandeld, met opsplitsing per toegepast instrument en per jaar?

5. Hoeveel van deze dossiers leidden tot een effectieve verbetering of doorstart van de onderneming en hoeveel arbeidsplaatsen werden daarbij gered?
6. Hoe evalueert de minister de gebruikte instrumenten en welke plannen heeft de minister voor bijsturing, indien nodig?

ANTWOORD

op vraag nr. 384 van 25 maart 2015

van **LIONEL BAJART**

1. Zoals u weet maken we op basis van de Europese staatssteunregels een onderscheid tussen bedrijven die in moeilijkheden dreigen te komen, waarvoor we steunmaatregelen hebben en ondernemingen in moeilijkheden, waarvoor geen steunmaatregelen toegelaten zijn. De basisregels voor de steunmaatregelen, bijvoorbeeld binnen de kmo-portefeuille is dan altijd dat het eigen vermogen van de onderneming groter moet zijn dan de helft van het maatschappelijk kapitaal. Ik ga ervan uit in het vervolg van het antwoord dat uw vraag handelt over ondernemingen die aan deze voorwaarden voldoen.

De basisinstrumenten die de Vlaamse overheid heeft om ondernemingen in moeilijkheden te begeleiden zijn:

- Het preventief bedrijfsbeleid met daarbij de rol van de accountmanagers binnen het Agentschap Ondernemen, de mogelijk af te nemen operationele en financiële scan waarvoor via overheidsopdracht KPMG en BDO aangesteld zijn en ten slotte de opmaak van een eventueel doorstartplan gesubsidieerd als strategisch advies binnen de kmo-portefeuille;
- De gesubsidieerde projecten in het kader van de oproep faillissementspreventie. Om ondernemingen in moeilijkheden te begeleiden en van eerstelijnsadvies te voorzien werden een zestal projecten faillissementspreventie gesubsidieerd in de vorige legislatuur. Deze projecten lopen nog steeds. Het overzicht van de projecten en de aard van de dienstverlening die aangeboden wordt, kan u terugvinden op de website van het Agentschap Ondernemen;
- De werking van Dyzo vzw. De doelstelling van Dyzo vzw is om integrale hulp te bieden aan ondernemers in moeilijkheden en/of gefailleerden. Het mag duidelijk zijn dat hier de voorwaarde inzake de grootte van het eigen vermogen niet speelt;
- De kredietbemiddelaar verankerd in de schoot van het Agentschap Ondernemen zoals voorzien in het Regeerakkoord. De kredietbemiddelaar bemiddelt in complexe patstellingen tussen een kredietverstrekker en een kredietnemer. Niet altijd, maar toch dikwijls zijn er hier verbanden met ondernemingen in moeilijkheden. Er wordt dan ook samengewerkt met het preventief bedrijfsbeleid en Dyzo vzw.
- De risicokapitaalverschaffing vanuit PMV enerzijds en de werking van Gigarant nv anderzijds. Recent besliste de Vlaamse Regering nog dat Gigarant kan co-investeren via (kapitaal)minderheidsparticipaties aan marktconforme voorwaarden naast private investeerders in dossiers waar zij tezelfdertijd voor het eerst een waarborg wil verschaffen en/of co-investeren via (achtergestelde/mezzanine)leningen aan marktconforme voorwaarden in dossiers waar Gigarant tezelfdertijd voor het eerst een waarborg wil verschaffen. Een belangrijke voorwaarde is dat voor elk dossier het bedrag van deze participaties en/of (achtergestelde/ mezzanine) leningen samen steeds lager moet zijn dan 25% van het waarborgbedrag. Uiteraard is dit een belangrijk instrument op vlak van turnaroundfinanciering bij ondernemingen, maar gezien de risico's die de Vlaamse overheid, met name Gigarant nv dan nemen, zal hier uiteraard met grote omzichtigheid en na grondige evaluatie pas gebruik van gemaakt worden. Dit is bij uitstek een maatregel die verregaand maatwerk vereist.

2. Het geheel van maatregelen hierboven beschreven omvat bewustmaking, informatieverschaffing, begeleiding en adviesverstrekking, het verschaffen van subsidies voor (strategisch) advies, (achtergestelde) leningen, participaties en waarborgen.
3. De voorwaarden verbonden aan elk van deze maatregelen kan u terugvinden op de subsidiedatabank van het Agentschap Ondernemen. De meeste advies-, subsidie en financieringsvormen zijn te combineren, maar dit hangt af van onderneming tot onderneming, soms op basis van de staatssteunregels, die bijvoorbeeld strenger zijn voor grote ondernemingen.
4. Hieronder vindt u de cijfers voor het Preventief Bedrijfsbeleid:

In 2009:

2 onvrijwillige meldingen

30 bedrijven vrijwillige meldingen. De financiële screening van deze bedrijven leverden volgend resultaat op:

- Code rood: 8
- Code groen: 8
- Code oranje (huidige bandbreedte PBB): 14

In 2010:

25 onvrijwillige meldingen

30 bedrijven vrijwillige meldingen. De financiële screening van deze bedrijven leverde volgend resultaat op:

- Code rood: 8
- Code groen: 7
- Code oranje (huidige bandbreedte PBB): 14
- 1 bedrijf zette vrijwillig de begeleiding stop.

In het geval van code rood werd doorverwezen naar de wet Continuïteit Ondernemingen. De bedrijven met code groen kregen van een accountmanager van het Agentschap Ondernemen een eerstelijnsadvies en doorverwijzingsmogelijkheden zowel over het toepasselijke overheidsinstrumentarium als voor meer gespecialiseerde bedrijfsbegeleiding. Voor de bedrijven die ressorteerden tot de PBB-doelgroep (code oranje) werd een ondernemingsscan opgemaakt die resulteerde in het formuleren van drie prioritaire aandachtspunten en/of een globaal advies, met doorverwijzing naar de kmo-portefeuille, het doorstartplan en destijds ook EFRO. Twee bedrijven met code oranje kozen voor volledige PBB-trajectdoorloop door een EFRO-projectpromotor.

In 2011:

2 onvrijwillige meldingen

14 bedrijven vrijwillige meldingen. De financiële screening van deze bedrijven leverde volgend resultaat op:

- Code rood: 2
- Code groen: 1
- Code oranje (huidige bandbreedte PBB): 11

In 2012:

geen onvrijwillige meldingen

21 bedrijven vrijwillige meldingen. Na financiële screening bleek dat bij allen continuïteitsbedreigende elementen in hun onderneming aanwezig waren en zij dus binnen de huidige bandbreedte PBB vielen.

In 2013:

geen onvrijwillige meldingen

31 bedrijven vrijwillige meldingen. De financiële screening van deze bedrijven leverde volgend resultaat op:

Na financiële screening bleek dat bij allen continuïteitsbedreigende elementen in hun onderneming aanwezig waren .

In 2014:

geen onvrijwillige meldingen

44 bedrijven vrijwillige meldingen. De financiële screening van deze bedrijven leverde volgend resultaat op:

Na financiële screening bleek bij allen aanwezige continuïteitsbedreigende elementen.

Tot op heden 40 scans bij KPMG / BDO

6 opgestart in 2010

3 opgestart in 2011

8 opgestart in 2012

15 opgestart in 2013

8 opgestart in 2014

Goedgekeurde doorstartplannen in de kmo-portefeuille

2010 1

2011 3

2012 5

2013 8

2014 24 (nieuwe goedgekeurde overeenkomsten)

Budgettaire middelen voor de pijler 'strategisch advies': opmaak doorstartplan binnen de kmo-portefeuille

2010 9.750,00

2011 25.750,00

2012 75.740,00

2013 180.750,00

2014 783.137,36

Voor de werking van het Comité Preventief Bedrijfsbeleid zijn er op de begroting werkingskosten voorzien. In de voorbije periode werden enkel zitpenningen aan de leden van het CPBB uitbetaald.

5. Al deze plannen leidden tot een effectieve verbetering. Het aantal betrokken arbeidsplaatsen wordt niet systematisch bijgehouden.
6. In de jaardoelstelling van het Agentschap Ondernemen is opgenomen dat de strategie ten aanzien van ondernemingen in moeilijkheden geëvalueerd wordt. Eventuele bijsturingen hangen af van het resultaat van deze oefening.